

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri ERSOY** tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Muazzez Orhan

Van Milletvekili

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO), 1999 yılından bu yana 21 Şubat gününü uluslararası uzlaşmayı, kültürel çeşitliliği ve çok dilliliği desteklemek amacıyla “Uluslararası Anadil Günü” olarak ilan etmiştir. Söz konusu günün ortaya çıkışı Pakistan Devleti'nin Bengal diline yönelik yasaklayıcı, engelleyici ve asimilasyoncu politikalarına karşı Bengal halkının direnişine dayandırılmaktadır. Dünyanın birçok yerinde tekçilik, ırkçılık ve aşırı milliyetçilik etkisi nedeniyle ulus devletler; halkların doğal dillerinin sınırlandırılması, kullandırılmaması, geliştirilmemesi amacıyla politikalar geliştirmektedir.

UNESCO'nun “Tehlike Altındaki Diller Atlası” verilerine göre ise dünya genelinde konuşulan yaklaşık 6.000 dilin yüzde 43'ü korunaklı ve güvence altında olmayıp yok olma riski ile yüz yüzedir. Bu kapsamda Türkiye'de risk altında olan dil sayısının 18 civarında olduğu ifade edilmektedir. Dillerin yaşamın her alanında kullanımına imkan sağlamak, yok olmalarının önüne geçmek için alınabilecek en uygun tedbirdir. Özellikle anadilleriyle eğitim, sağlık ve diğer kamusal hizmetlere erişmeyen milyonlarca yurttaşın Türkiye'de yıllardır yaşadığı bilinmektedir. Son yaşanan Elazığ depreminde göçük altında kalan Kürt bir yurttaşla kurulan Kürtçe iletişim sonucunda, yaşamların kurtarılması “dilinin ve ana dilinde kamusal hizmetlerin sunumunun önemini” bir kez daha açığa çıkardı.

Anadilin etkili bir şekilde öğrenimi diğer dillerin de öğrenimini etkilemektedir. Türkiye'de yıllardır sürdürülen “yabancı” dil eğitiminin başarısızlığının en önemli nedeni; yurttaşların ana diline ilişkin eğitim başta olmak üzere kamusal hizmet sunumunun eksik olmasıdır. Özellikle Kürtçe konuşan milyonlarca yurttaşın birçok kamu kurumunun hizmetlerinden bihaber olduğu, hizmet sunumu sırasında taleplerini doğru bir şekilde aktaramadığı, birçok zaman hak kayıplarının yaşandığı bilinmektedir.

25874

Bu kapsamda;

- 1) Türkiye’de kaç farklı anadil mevcuttur? Yok olma riski altında olan diller hangileridir? Yok olmalarını önlemek amacıyla hangi tedbirler alınmaktadır?
- 2) Türkiye’de farklı ana dillerde yayımlanan dergi ve gazete sayısı kaçtır?
- 3) Kültür Bakanlığının desteklediği yayın ve sanat eserlerindeki farklı dil çeşitliliği dağılımı nasıldır? Bu kapsamda harcanan bütçe ne kadardır ve hangi dilleri desteklemek amacıyla kullanılmıştır?
- 4) Türkiye’de konuşulan hangi dillerde, lisans veya yüksek lisans eđitimi verilmektedir?
- 5) Hangi farklı dillerde kamu hizmetleri sunulmaktadır? Türkçe bilmeyen yurttaşlara kamu hizmetleri sunumu nasıl sağlanmaktadır?
- 6) Anadilinde kamu hizmeti sunulmadığı için hak kaybına uğrayan yurttaşların sayısı ve mağduriyetini tespit ve tazmin etmek için bir çalışma başlatacak mısınız?
- 7) Kürtçe dışında herhangi bir dili konuşamayan yurttaşlara kamu hizmetleri nasıl verilmektedir? Hangi hizmetlerde tercüman hizmeti sunulmaktadır? Tercüman giderleri yurttaşlara maliyet olarak yansıtılmakta mıdır?